

Naročnina
 za državo SHS:
 za celo leto naprej Din. 120—
 za pol leta " " 60—
 za četrt leta " " 30—
 za en mesec " " 10—
 za inozemstvo:
 celoletno " " Din. 216—
 mesečno " " 18—
Sobotna izdaja:
 v Jugoslaviji " " Din. 15—
 v inozemstvu " " 35—
 Posamna štev. 75 par.

SLOVENE

Cene inseratov:
 Enostopna petlinna vrata malih
 oglaš po K 4— in K 6—
 veliki oglaš nad 45 mm vi-
 šine po K 8—, postana itd.
 po K 12—
 Pri večjem naročilu popust.
 Izhaja vsak dan izvenredni
 ponedeljki in dnevi po praz-
 niku ob 5. uri zjutraj.
 Mesečna priloga: Vestnik SKS.
 Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
 ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 340 za oglaš.
 znesek 39.011, sarajev. 7563, prabke in dunaj. 24.797

Seja vodstva SLS

se bo vršila

**v nedeljo, 21. maja ob devetih
 dopoldne v dvorani hotela pri
 »Belem volu« v Celju.**

Vsem novoizvoljenim članom vodstva smo
 že odposlali vabila z dnevnim redom in
 drugimi navodili.

**Radi seje vodstva odpovedujemo vse
 shode, ki so bili za 21. maj že naznanjeni.
 Shodi se naj vrše 25. ali 28. maja.**

TAJNISTVO S. L. S.

Vtisi z genovske konference.

Gospod Dušan Nikolajević,* ki si je
 na povratku z genovske konference ogle-
 dal Ljubljano, je v pogovoru z našim ured-
 nikom opisal svoje vtise, ki jih je dobil
 o genovski konferenci tako-le:

Genovska konferenca ima znak neiz-
 brisne srednjosti ali mediokritete, kakor
 se je izrazil, in po njej bi mogli soditi,
 da se Evropa ne nahaja samo v krizi, am-
 pak je že v dekadenci. Evropski politiki
 so pokazali na genovski konferenci, da
 prav nič ne razumejo poveljne dobe: za-
 stala psihologija poveljnega človeštva. Kon-
 ferenca je govorila besede, v katere sama
 ni verovala. Srednji nivo cele konference
 je bil znak tudi najindividualnejših in du-
 ševno najmočnejših udeležnikov konference.
 Politične smeri so bile že pred konfe-
 renco začetane, a glavno vprašanje genov-
 ske konference, rusko vprašanje, je ostalo
 odprto, kakor jasno je, da bodo Rusi in
 Nemci korakali skupaj. Preveč naglašano
 protirusko in protinemško stališče gospoda
 Barthoua in okolnost, da g. Lloyd George
 ni smel ostati do kraja pri svoji protifran-
 coski politiki, sta napravili še večjo zme-
 do na tej že sicer deplasirani in kaotični
 skupini ljudi.

Ruska delegacija.

Rusi niso napravili onega vtisa, ki so
 ga od njih pričakovali. Njim je bila pri-
 pravljena tribuna, s katere bi bili mogli
 mnogo in nagloboko govoriti Evropi, ali
 izkazali so se preslabe za vlogo, ki jim je
 bila nasproti ostali Evropi dodeljena. Z
 gotovim relativnim diplomatskim smislom
 niso prinesli seboj prav nič od revolucije,
 ki je kljub nebroju surovosti vendar pre-
 magala slab sistem, a še manj so prinesli
 seboj prečiščene intuicije ljudi, ki so prišli
 iz države državnih pretresov. Zdi se, kakor
 da je z uspehom revolucije prenehal ves
 elan ruskega revolucionarstva in kakor
 da se je po tem uspehu razblinila vsa ona
 specialna slovanska mistika, ki se začena
 od dekabristične zarote: neki top realizem,
 celo, ako hočete, cinizem nižje vrste diha iz
 ruske delegacije. Gesla o človečanstvu
 prazno zvone, a dih mrtve mistike ne more
 dati življenja premalo spretni igri reši-
 teljev sveta. Moram vam priznati, da sem
 od Rusov mnogo več pričakoval. Zločin
 carizma je uničen po drugem zločinu. Ka-
 korchitro se je zadovoljila erotika revolu-
 cionarstva, je izgubila svoj mik ter je uči-
 nila, da je bistvo židovstva našlo v tem
 očinjenem revolucionarstvu precej svoje
 rutinalne pozitivnosti in možnosti, da za-
 dovolji svojo šestokrat nezvestno atavistično
 mržnjo do ortodoksne Rusije. Ali vse to v
 nobenem slučaju ne znači, da bi morali mi
 zavzeti proti Rusiji neprijateljsko stališče.
 Naša država se ni upletla v razne pusto-
 lovščine ruskih caristov, vendar pa je šla
 naša politika nekoliko dalje, kakor zahte-
 vajo oziri splošne gostoljubnosti. To je na-
 pravilo na konferenci nepotreben antago-
 nizem med nami in Rusi, nepotreben prav-
 vim, ker mora za nas tako z državnega
 kakor plemenskega stališča biti merodaj-

no samo načelo popolnega samoodločevanja
 ruskega naroda; to je v toliko treba nagla-
 siti, ker, kolikorkoli ima boljševizem nega-
 tivnih svojih strani, vendar nihče ne more
 imeti več kakih carističnih iluzij. Za so-
 cialnega zgodovinarja je sploh jasno, da ta-
 kega boljševizma, kakršnen je, ne bi bilo,
 da ni bilo takega carizma, kakršnen je bil.

Naša delegacija.

Naša delegacija v Ženevi ni uspela.
 Neorganizirana, brez sistema, kolebajoča,
 je pokazala silno malo aktivnosti in zelo
 mnogo slabosti. Naše razmere do Italije
 so še vedno nedoločene, dasi kaže dr. Nin-
 čič tu izvrstno razumevanje in dosti aktiv-
 nosti. V Italiji sta dve struji. Pa tudi ona
 struja, ki bi hotela dobre odnose z nami,
 v kolikor je iskrena, ne sme iti do kraja v
 tej svoji težnji; boji se, da ne bi izgubila
 v deželi svoje popularnosti. Rešitev vpra-
 šanja o naših odnosih z Italijo, ki ji na-
 klanja svoje simpatije i Lloyd George, bo
 gotovo takšna, da z njo ne bomo zadovolj-
 ni ne mi, ne Italijani. V celi vrsti neuspe-
 hov bi bil to neke vrste uspeh. Na konfe-
 renci je pokazal od naših ljudi marljivost
 in verziranost v strokovnih vprašanjih g.
 dr. Velizar Janković. On je bil najaktiv-
 nejši. Posebna škoda pa je, da je bil ne-
 aktiven g. dr. Kumanudi, sicer kulturn
 človek s socialnopravnim znanjem. Ta nje-
 gova nedelavnost se ne da opravičiti, ker
 so se na konferenci nepravilno tako vpra-
 šanja, o katerih bi bil on kot delegat naše
 države moral govoriti

Mala antanta.

Mala antanta je imela, kar se ima za-
 hvaliti predvsem energiji in okretni inte-
 ligenci šefa češkoslovaške delegacije, g. dr.
 Beneša, neoporečen, četudi ne velik uspeh
 na konferenci. Po mojem mišljenju je pa
 naša napaka, da nismo našli načina, da bi
 naglasili nošo vez s češkoslovaško republi-
 ko. V predsedniku republike g. dr. Masa-
 rkyu in osebi njegovega odličnega sode-
 lavca g. dr. Beneša je danih mnogo jam-
 stev, da se bodo v mali antanti spoštovali
 interesi in pravice vsakega njenega člana
 in da slovanstvo kot princip ne bo naru-
 šeno.

Hrvatsko vprašanje.

Poizkus gotovih protidržavnih elemen-
 tov, ki se nahajajo izven našega državnega
 ozemlja, da spravijo na genovsko konfe-
 renco hrvatsko vprašanje, se je takoj v za-
 četku ponesrečil, kakor je bilo že prej ja-
 sno, toda ne morda zbog diplomatske spo-
 sobnosti naših ljudi, ampak radi neresnosti
 takega poizkusa samega. Ves vtis pa, ki
 ga je dobil objektivni opazovalec ob raz-
 motrivanju naše stvari i na genovski kon-
 ferenci, utrjuje občutek, da so sedanje raz-
 mere v naši državi v bodočnosti nevzdrž-
 ljive. Centralistično idejo so centralisti sa-
 mi kompromitirali, ne ker iz demagoštva
 niso smeli biti dosledni, marveč zato, ker
 so se izkazali tako malenkostne in nedr-
 žavniške, da se je decentralistična teza že
 samaposebi morala moralno vedno bolj uve-
 ljavljati. S tem stanjem mora politik raču-
 nati. Ako da g. Pašić, v katerega izkuš-
 nost verujem, potrebne koncesije zahtevam
 svojega strankarskega tovariša in drugega
 šefa radikalne stranke g. Protića, bi se
 mogel najti izhoda iz položaja. G. dr. Koro-
 šec je od svojega prvega trenutka pošten,
 lojal in v dobrem smislu državotvoren
 politik; uverjen sem pa tudi, da je poleg
 vseh ekstravagantnosti g. Stjepan Radić to-
 liko človek svojega plemena, da v srcu ne
 želi take od Srbov in Slovencev ločene Hr-
 vatske, kakršna bi današnjih narodnostnih
 razmerah bila državni torzo. Naša zemlja se
 nahaja pred usodnim korakom. Vprašanje
 je namreč, ali bodo po bankrotu centrali-
 zma imeli decentralisti dovolj moralne mo-
 čnosti in dovolj državniškega smisla, da ne bo-
 do dali koncesij preteklosti in ne bodo iz-
 vršili svoje državniške naloge tako, da ne bi
 zasigurali politične eksistence in mož-
 nosti za napredek i Hrvatoma i Slovencem
 i Srbom. Ustvarjanje države, ploda tolikih
 nadčloveških žrtv i Srbov i Hrvatov i Slo-
 vencev, ne sme biti več vprašanje te ali
 one stranke, ker je vsa kriza v Jugoslaviji
 ravno radi tega tako velika in tako strašna,
 ker glavno vprašanje zato ni rešeno, ker
 se katerije in osebne ambicije postavljajo
 nad državo.

Lloyd George o ruskem odgovoru.

POGAJANJA NAJ SE NADALJUJEJO. — NOVI PREDLOGI LLOYDA GEOR-
 GEA. — FRANCIJA ODKLANJA PREDLOGE. — ITALIJA Z A OBNOVITEV
 ODNOSAJEV DO RUSIJE. — RUMUNIJA POSREDUJE.

Genova, 13. maja. (Izv.) Lloyd George
 je na današnji dopoldanski seji politične
 podkomisije imel ob splošni pozornosti
 daljši govor o zadnji noti ruske delegacije.
 Dejal je, da je ruska spomenica zelo malo
 zadovoljliva, zlasti tudi v obliki. Sovjetski
 delegati so s svojim izizvalnim tonom po-
 vzročili nove težkoče. V bistvu žele Rusi
 priti do sporazuma, vendar pa se jim ni po-
 srečilo obvladati ekstremne struje. Vsled
 delnega radikalizma v svoji deželi ne mo-
 rejo najti Rusi gotovih smernic. Gledati pa
 je treba na to, da se prepreči, da se v Aziji
 in v Evropi ne povzročijo prevelika na-
 sprotnost. Preprečiti je treba, da se ruske-
 ga naroda ne polasti popoln obup, kar bi
 imelo grozne posledice. Zaradi tega mora
 priporočiti, naj se pogajanja ne ustavijo.
 Na vsak način se mora priti do provizor-
 nega mirovnega pakta z Rusijo in Evropo.
 Ta pakt ne bi spravil mej v nevarnost, am-
 pak bi se opiral na obstoječe meje in na
 medsebojnost.

Lloyd George je končno predlagal,
 1. naj se izvoli komisija strokovnjakov, ki
 bi nadalje proučevala vprašanje dolgov,
 zasebne imovine in kreditov, 2. naj se skle-
 ne provizoren mir med Rusijo in ostalimi
 evropskimi državami v Genovi, in 3. naj se
 države obojestransko zavežejo, da se bo-
 do vzdrževale vsake propagande v drugih
 deželah. Naj se odločimo kakorkoli, je skle-
 nil Lloyd George, mi moramo brezpogojno
 odgovoriti na rusko noto. Nato je angleški
 ministrski predsednik sporočil, da je že
 pripravil tozadeven načrt.

Načelnik francoske delegacije Bar-
 thou bi rad vedel, v kakem razmerju so
 razni predlogi medseboj. Misli, da bi se
 dalo tudi tako-le postopati: 1. naj se za-
 vrne ruski odgovor, in 2. naj se razpravlja
 o pozitivnih predlogih angleškega ministr-
 skega predsednika. Lloyd George je izjavil,
 da se s tem strinja. Barthou se mu je za-
 hvalil za to izjavo in se je zelo laskavo
 izrazil o plemenitem mišljenju, iz katerega
 izvirajo njegovi predlogi. Francoska vlada
 je svojčas sklenila, da ne podpiše prvotne
 »pomenice ruski delegaciji. Francoska de-
 legacija zato ne bo prisostvovala redakciji
 odgovora. Rusi se smatrajo za popolnoma
 svobodne in ne več za vezane. Vse, na kar
 so že prej pristali, sedaj tajijo in preklicu-
 jejo. Ali se hočemo pod takimi razmerami
 res znova začeti z njimi pogajati? To bi bil
 slab prizor. Francija izjavlja za svoj del,
 da se ne more udeležiti takih odločitev.
 Naše vlade morajo odločiti, ali je komi-

sija, kakor se predlaga, tudi v resnici mo-
 goča in izvedljiva. Vlade morajo proučiti
 dejanski stan in šele nato storiti končno-
 veljavne sklepe. Priznam, da je Lloyd
 Georgeov predlog o provizornem mirov-
 nem garancijskem paktu zanimiv. Toda ali
 je tudi res gotovo, da se varnost, ki jo na-
 merava ustvariti angleški ministrski pred-
 sednik, ne izpremeni v pretnjo? Rusi so
 za delavanja strokovnjakov namignili, da
 stoji za njimi sovjetska vojska. Pritiskali
 bodo na sosednje države vsakokrat, kadar
 bodo te dežele drugega mnenja. Tako se bo
 načrt g. Lloyd Georgea obrnil proti njim,
 katere hoče ščititi. Iz navedenih vzrokov
 mislim, da predlogi Lloyd Georgea niso
 sprejemljivi. Stališče francoske vlade je
 torej popolnoma jasno. Francoska vlada
 ne more na to pristati, da imenuje konfe-
 renca eno ali več komisij strokovnjakov,
 v katerih bi bili zastopani tudi Rusi. To
 stališče se je dodobra premislilo in franco-
 ska vlada ga ne sme več opustiti.

Nato je izjavil italijanski zunanji mi-
 nister Schanzer, da tudi po njegovem
 mnenju ruski odgovor ni zadovoljiv. Je
 pa absolutno važno, da se delo konfe-
 rence nadaljuje in da se dokonča. Ne samo
 italijanska vlada, ampak tudi italijanski
 narod zahteva, naj se obnove odnosi do
 Rusije. Schanzer se je zavzemal za garan-
 cijsko mirovno pogodbo in je izjavil, da se
 mora podpisati v interesu mirnega razvoja
 za določitev, kdaj naj se sestane komisija
 strokovnjakov v stanu odstraniti sedanje
 težkoče. Želi tudi, naj bodo Rusi zastopa-
 ni v tej komisiji. Končal je z nujnim apelo
 na Francijo in Anglijo, naj se pogajanja z
 Rusijo ne prekinijo.

Romunski ministrski predsednik Brat-
 tianu je stavil posredovalni predlog, naj
 se prepusti vladam, da izdelajo program
 za določitev, kdaj naj se sestane komisija
 strokovnjakov, in kdaj naj se povabijo Ru-
 si, da se udeležijo delovanja komiteja. Kon-
 čno je predlagal, naj se Barthou in Lloyd
 George v zasebni izmenjavi misli sporazu-
 metu o izhodišču iz sedanjega položaja.
 Lloyd George je odgovoril, da želi,
 naj se pride do konca in naj se očistijo
 nasprotujoča si naziranja Barthouja in nje-
 gova. Zelo bi ga veselilo, ako bi se mogel
 sestati z Barthoujem in z njim razpravlja-
 ti o tem vprašanju.

Nato se je sklenilo, naj se seja preki-
 ne do petih popoldne. — Ob štirih popold-
 ne sta se sestala Lloyd George in Bar-
 thou h konferenci v hotelu Miramare.

Milijardni primanjkljaj v železniškem proračunu.

Belgrad, 13. maja. (Izv.) Na današnji
 seji finančnega odbora je zahteval minister
 za promet Stanić, naj se proračun ministr-
 stva za promet zviša od 800 milijonov di-
 narjev na 2300 milijonov dinarjev, pri če-
 mer je izjavil, da je tako veliko zvišanje
 proračuna potrebno za zgradbo novih ku-
 rilnic, za popravo lokomotiv, nabavo pra-
 gov itd. Finančni minister je zahteval rok
 za pomislek do ponedeljka.

Belgrad, 12. maja. (Izv.) V političnih
 krogih ostro kritizirajo ekspozice ministra
 za promet Stanića. Iz tega ekspoziceja je
 razvidno, da znaša primanjkljaj v proraču-
 nu prometnega ministrstva 2300 milijonov.

Zakon o volivnih listah sprejet.

Belgrad, 13. maja. (Izv.) Danes dopol-
 dne je bila plenarna seja zakonodajnega
 odbora. Pred prehodom na dnevni red je
 poročal predsednik Trifunović, da je pre-
 jel petico, v kateri se naproša, da bi se
 gozdarskim uradnikom priznala pasivna
 volivna pravica. To peticojo predloži v
 kratkem odboru. Nato je prešla seja na
 dnevni red. Na dnevnem redu je bila de-
 bata o zakonu glede volivnih list, ki ga je
 predložil pododbor. Preden je prišlo do
 glasovanja, je povzel besedo poročevalec
 dr. Perić, ki je v kratkih besedah pojasnil
 zakon. V imenu Jugoslovanskega kluba je
 izjavil poslanec dr. H o h n j e c, da se s tem
 zakonskim predlogom ne strinja in da bo

Samo za neplačane račune, za katere ni
 bilo zakonitega dovoljenja, znaša ta vsota
 450 milijonov dinarjev. Kakor sodijo, se ta
 proračun v finančnem odboru ne sprejme,
 ker ni mogoče misliti, da je resen. Krediti,
 katere zahteva prometno ministrstvo, niso
 upravičeni, zakaj znano je, da je ministr-
 stvo potrošilo vse prebitke, katere so mu
 poslala posamezna ravnateljstva, ne da bi
 to moglo danes opravičiti. Kakor se zdi,
 uporabijo opozicionalne skupine to priliko
 za to, da bodo stavile v parlamentu nove
 interpelacije o slabem stanju našega pro-
 metu in o nesposobni politiki ministra Sta-
 nića ter generalnega ravnatelja Ilića.

glasoval proti. Pri načelnem glasovanju je
 glasovalo 16 članov za zakon in dva proti.
 — Nato se je pričela podrobna debata. Pa-
 ragrafi 1 do 11 so bili sprejeti brez izpre-
 membe. Pri § 12 je zahteval poslanec La-
 zić, da se mu vključi določba, po kateri se
 imajo izvesti poprave volivnih list do roka
 pet dni pred volitvami. Poročevalec tega
 predloga ni odobril, ker traja rok za po-
 pravo v volivnih listah itak dva meseca.
 Tega mnenja je bil tudi poslanec Jovano-
 vić, ki je poudarjal, da se imenovani čini-
 telji ne smejo preveč zavzemati za posa-
 meznika, temveč da morajo vedno imeti
 pred očmi blaginjo celokupnosti. Predlog
 poslanca Lazića je bil nato odklonjen. Tu-
 di §§ 13 in 14 sta bila sprejeta brez izpre-
 membe. Pri § 15 je zahteval poslanec La-

* G. Dušan Nikolajević je, kakor znano,
 predsednik Jugoslovanskega novinarskega udru-
 ženja v Belgradu.

zič, naj se pojasni, kako naj si predstavlja mo kaznovanje onih oseb, ki namenoma niso izvedli vpisov v volivne liste. Menil je, da tega namena ni možno ugotoviti. Poslanec Popović je imel daljši govor, v katerem je skušal dokazati, da se ta namena da ugotoviti. Odbor je končno sprejel predlog poslance Popovića, in § 15 je bil sprejet, le nekatere besede so bile natančneje določene. Po § 16 je bil po predlogu poslanca Sokića izpremenjen § 17, ki določa, da pregreške, ki jih navajajo paragrafi 14, 15 in 16, kaznujejo sodišča prve instance. Pri § 23 je predlagal poslanec Lazić, naj se pred vsako volitvijo volivne liste prepišejo in pošljejo sodišču, da jih potrdi. Za prepis je predlagal rok treh in ne petih let. Poročevalec tega predloga ni odobril, zakaj po njegovem mnenju so volivne liste nekaj stalnega, dočim bi po predlogu poslanca Lazića postale nekaj improvizirane. — Nato so prešli h glasovanju in je od 20 poslancev glasovalo 15 za zakonski načrt, a 5 proti. Potemtakem je bil zakonski načrt o volivnih listah z nekaterimi nebitvenimi izpremembami končno veljavno sprejet in se predloži narodni skupščini. Za poročevalca je bil izvoljen dr. Perić.

Napetost med radikalci in demokrati radi volivnega zakona.

Belgrad, 13. maja. (Izv.) Med demokrati in radikalci vlada v zadnjem času napetost radi volivnega zakona. Demokrati so nezadovoljni, ker je bil sprejet kompromisni predlog notranjega ministra dr. Marinkovića glede volivnega zakona. Radi tega je imel danes demokrati klub sejo, da bi se to vprašanje likvidiralo, ker bi sicer moglo priti do vladne krize, ako bi se komplikacije v tej stvari nadaljevale. Vlada skuša spor poravnati za vsako ceno. Zlasti radi tega, ker se bliža kraljeva poroka. Za sredo je sklicana radi iste zadeve seja radikalnega kluba. V parlamentarnih krogih se uvideva potreba, da se mora čimprej sprejeti novi volivni zakon in razpisati volitve, ker se sedanji položaj ne more vzdrževati še nadalje.

Preiskava proti generalu Zečeviću.

Belgrad, 13. maja. (Izv.) Parlamentarna enketna komisija za izročitev generala Zečevića sodišču je danes stavila vprašanje, v katerih pokrajinah in kdaj je bila umrljivost vojakov največja ter je sklenila, da odpošlje v one pokrajine svoje člane, da prouče stanje stvari in ugotove, kdo je krivec.

Pogajanja z Italijo.

Belgrad, 13. maja. (Izv.) Včeraj zvečer je imel ministrski svet sejo, na kateri se je razpravljalo o intervenciji Lloyd Georgea. Vlada je poslala zunanjemu ministru dr. Ninčiću navodila, da se mora točno držati rapalske pogodbe in da ne sme odstopiti od njenih določil niti za las. Glede drugih vprašanj se mora pred vsako odločitvijo posvetovati s francosko delegacijo. Na podlagi tega je imel dr. Ninčić z italijanskim zunanjim ministrom Schanzerjem posvetovanje, da uredi z njim vprašanje manjšin, ki sta ga sprožili Mažarska in Bolgarska. Dr. Ninčić je izjavil, da bo v slučaju, ako se to vprašanje postavi na dnevni red, sprožila naša delegacija tudi vprašanje manjšin v

Italiji. Po tej izjavi dr. Ninčića je italijanski zunanji minister Schanzer pristal na to, da se to vprašanje definitivno odgodi.

NEGOGLASJA GLEDE POSOJILA.

Belgrad, 13. maja. (Izv.) Vprašanje posojila stoji še vedno na dnevnem redu. Finančni minister dr. Kumanudi še vedno razpravlja z odposlancem skupine Bler o izpremembi posameznih določb. Te izpremembe, ki jih zahteva jugoslovanska vlada, so zelo važne. Vlada zahteva predvsem, da se izplača večji del posojila v gotovini. Kakor se govori, je prišlo pri včerajšnji seji ministrskega sveta do ostrih nastopov. Nekateri ministri so celo predlagali, naj se s skupino Bler ne sklene ničesar glede posojila.

DOGOVOR MED VATIKANOM IN RUSIJO.

Genova, 13. maja. (Izv.) Listi poročajo, da se je msgr. Piccardi vrnil v Rim in poročal državnemu tajniku Gasparriju o svojih pogajanjih v Genovi. Ruska delegacija je priobčila izjavo, da dovoljuje Rusija po zakonu popolno svobodo vere in vesti in da vrne cerkvena imetja v kratkem namenu, kateremu so bila posvečena.

ZANELLA ZA MEDNARODNO KOMISIJO NA REKL.

Belgrad, 13. maja. (Izv.) Predsednik zakonite reške vlade Zanella se je obrnil na našo vlado kakor tudi na člane narodne skupščine s prošnjo, naj podpirajo njegovo akcijo, ki stremi za tem, da se pošlje na Reko mednarodna komisija.

V. Č.

Zakon o oblastni in okrajni samoupravi.

(Dalla.)

Oblastni proračun.

Oblastna skupščina rešuje vsako leto pred vsemi drugimi stvarmi najprej budžet za prihodnje leto. Ako skupščina ne reši proračuna v rednem zasedanju najdalje za dva meseca od dneva seziva, podeliša se veljavnost starega proračuna še za eno leto. Če tudi v bodočem rednem zasedanju, ki prične dne 5. novembra prihodnjega leta, ne reši proračuna v tem času, tedaj se skupščina razpusti s kraljevim ukazom. Nove volitve se imajo izvršiti in nova skupščina sestati v roku dveh mesecev.

Izdatki, ki se morajo vsako leto predvideti v oblastnem proračunu, so:

1. Izdatki, ki imajo po posebnih zakonih pasti v breme oblasti.
 2. Osebnih in materialnih izdatki oblastne skupščine, odbora, uradov in ustanov.
 3. Oblastni dolgi.
 4. Davki in takse, ki jih ima oblast kot juridična oseba plačati.
 5. Neposredni stroški.
- Redni dohodki so:
1. Dohodki od oblastne imovine, ustanov, zavodov, podjetij itd.
 2. Samostojni oblastni davki in takse.
 3. Oblastne doklade na državne davke.
- Država bo od čistega dohodka izkoriščanih šum, rud, vodnih sil in drugih dobav odvajala 15 odstotkov in stvorila fond v podporo samoupravnih korporacij.

Oblastna skupščina sme skleniti oblastne doklade do 50 odstotkov na državne

neposredne davke, vstevši državne doklade na neposredne davke, sama v lastnem delokrogu. Za doklade čez 50 odstotkov treba odobrenja finančnega ministra, istotako za uvedbo samostojnih oblastnih davkov in taks. Posojilom preko 10 milijonov Din kakor tudi odtujitvi oblastne imovine v vrednosti čez 1 milijon Din mora pritrčiti finančni minister, ki pa je dolžan svojo rešitev izdati v roku enega meseca, sicer postane sklep skupščine izvršen. Pritožbe proti odločbam finančnega ministra gredo na državni svet.

Za izvrševanje večih ekonomskih in kulturnih poslov, morejo se dve ali več oblasti združiti. O tem imajo sklepati oblastne skupščine po odobrenju kraljevske vlade.

Oblastni odbor.

Ima najmanj 5, a največ 8 članov. Voli jih oblastna skupščina za celo volivno dobo, t. j. za 4 leta. Državni in samoupravni uradniki ne morejo biti izvoljeni. Za vsakega odbornika izvoli skupščina istočasno še po dva namestnika.

Odbor izvoli iz svoje srede predsednika. Predsednik in vsak član odbora upravlja po en resort samoupravnih poslov.

Odbor sklepa v sejah o vseh važnejših zadevah posameznih resortov. Za sklepčnost treba nadpolovične večine odbornikov. Sklepa se z absolutno večino. V slučaju enakega števila glasov je sprejet oni predlog, za katerega je glasoval predsednik.

Odbor je izvršilni organ oblastne samouprave, vodi samoupravno administracijo, odobrava občinske proračune in ima dovoljevati višje kot 50 odstotne doklade na direktne davke. Za doklade čez 300 odstotkov pa treba odobrenja finančnega ministra.

Odbor izdaja navodila in predpise glede izvrševanja oblastnih uredb. V nujnih slučajih, kadar skupščina ni zbrana, sme izdajati začasne uredbe, ki jih pa mora oblastni skuščini na prvi seji v rednem zasedanju predložiti v naknadno odobrenje. Ako se v tem času ne predlože, izgube veljavo.

Odbor daje svoje mišljenje o vseh vprašanjih, došlih mu od vlade. On je dolžan na zahtevo velikega župana sodelovati z organi državne administracije v tistih zadevah, kjer to predpisuje zakon. V onih slučajih, v katerih je državni posel po zakonu poverjen oblastni samoupravi, mora oblastni odbor skrbeti za njegovo izvrševanje po navodilih velikega župana. Če odbor odreče sodelovanje z državnimi organi ali če ne izvrši navodil velikega župana, more pristojno upravno sodišče člane odbora kaznovati z globo do 2000 Din.

Odgovornost odbora.

Oblastna skupščina ima pravico, da obtoži cel odbor ali posamezne njegove člane za njihova službena dela.

Člani odbora so odgovorni:

1. Za neizvršitev uredb in drugih odlokov skupščine.
2. Za kršenje zakonskih predpisov in za škodo, učinjeno oblasti.
3. Za dela kaznjiva po občnem kazenskem zakonu.

Glede del pod 1 in 2 sodi pristojno upravno sodišče, glede del po 3 pa redno sodišče.

Ing. M. Klodič:

Še enkrat državne železnice.

Zdi se mi, da dober del članov, kakor smo jih čitali v »Slovenskem Narodu« od 19. aprila in v »Trgovskem listu« od 18. in 22. aprila ni v prid stvari, ampak na škodo. Zategadelj smatram za potrebno pojasniti javnosti čim globlje, za kaj gre in kako stoji zadeva naših državnih železnic v resnici. Tiste, ki so dostopni prepričevanju, bom morda prepričal; za druge, ki jim gre za vse drugo, samo ne za stvarnost, pa sploh ne pišem.

Da preidem v medias res: Mreža vseh državnih železnic, všeto privatne proge ki jih državna uprava obratuje, meri 763 kilometrov. Število strojev znaša 1819, od teh je 863 (47%) pokvarjenih, osebnih voz je 2886, od teh 1313 (45%) za popravilo. Tovornih voz imamo 37.778, od katerih jih je 14.908 (39%) nerabnih. Na progah zagrebške direkcije s Slovenijo vred stoji 6255 pokvarjenih voz. Zagrebška delavnica komaj dohaja tekočo popravilo (ni denarja za delavnice). Gospod članar v »Trgovskem listu« od 22. aprila odreja državni upravi denar, članar v »Narodu« pa očita zagrebškemu ravnateljstvu, da premalo vagonov popravlja. Kriv vsemu je najbrž zopet ta šmentani Franič, ki neče uvideti, da mu je dolžnost plačati te popravne — menda iz lastnega žepa. Saj gre samo, povprečno zelo malo računano, za borih 250 milijonov kron. Drugi članar v »Trgovskem listu« tudi očita zagrebškimi činiteljem, da »njihove delavnice« ne popravljajo voz in da »moramo« (Slovenija) večkrat pomagati z vagoni in stroji. Resnica je ta, da dirigira vagone in izenačuje število voz po potrebi »Centralna« podela kolaj v Zemunu po celem teritoriju drž. žel., ne pa inšpektorat Ljubljana. Slovenske državne proge tudiniso država v državi; stroji so last cele države mreže, torej je čisto naravno, da morajo stroji iz Slovenije včasih kam drugam v pomoč, kakor se to godi tudi glede strojev drugih okrajev skupne mreže državnih železnic.

Iz Nemčije imamo dobiti 9000 voz in 470 strojev. V teku prihodnjih 2 let nam mora Nemčija dobaviti 3 velike popolne delavnice. Privatne delavnice v Brodu, Smederevem in Subotici začnejo kmalu delovati.

Z današnjim številom porabnih voz, kolikor jih dobiva direkcija Zagreb, ta direkcija ne more shajati. Kako je v Sloveniji, ne vem, ker je inšpektorat to glede samostojen. Na omrežju zagrebške direkcije se more pokrivati le petina potrebe privatnih strank. (Popolnoma nezmožnost vodstva v zagrebški direkciji, ki ne zna napraviti iz enega vagona pet!) Vzrok je, kakor že rečeno, premajhno število voz in strojev, kar poslednje zakasnjuje cirkulacijo voz. Postajne naprave so povsod premajhne, razen tega nam jih zmanjšujejo še pokvarjeni vagoni, ki zavzemajo po postajah zagrebške direkcije 60 km tira! Za vozove in stroje iz Nemčije bomo morali, ako nočemo obstoječe železniške naprave še bolj zmanjšati, položiti okroglo 90 km tirov! Tudi za to treba denarja! Tudi rekvizicije ovirajo vozovni promet, pri manjkuje tudi dobro izvežbanega perso-

Jože Staběj:

Slovenci v Nemčiji.

... tamkaj v Vestfaliji so nam izginiti — več ne doseže jih naše oko... (O. Župančič, Duma.)

Naselitev Slovencev v Nemčiji — zlasti v rensko-westfalskem industrijskem okrožju — ima nedvomno zanimivo zgodovino. Mimogrede bodi opozorjeno na romanja Slovencev v Aachen, Andernach in Kelmoraj (Kön), ki so trajala tja do leta 1776. (in še pozneje), ko so bila prepovedana z dekretom dvorne pisarne na Dunaju z dne 30. januarja 1776. Po sporočilu so se vršila ta »romanja« vsakih sedem let in udeleževali so se jih posebno Slovenci iz Kranjske, Koroške, Štajerske in Prekmurja. Romanja so se vršila vedno s slovenskim narodnostnim značajem. Na poti in pri vходу v Köln (Kelmoraj) so peli romarji slovenske cerkvene pesmi. Nekaterikrat so bili pogosteni od kölnskega župana in mestnega uradništva, ki so se zabavali nad slovenskim petjem in slovenskimi plesi. Začetek teh romanj sega do leta 1454. in še nazaj Malokomu bo znano, da so imeli Slovenci v Aachenu slovenski beneficij, ki ga je oskrboval slovenski zmožen duhovnik. Ta beneficij — imenovan beneficij sv. Cirila in Metoda — so ustanovili leta 1495. meščani mest Ljubljana in Kranj.

Ustno sporočilo je vzdrževalo med Slovenci spomin na tamkajšnje kraje. Ni pa tudi dvoma, da je ostal marsikateri »romar« v Porenju kot obrtnik ali si dobil kakršnokoli službo. Priporil si je morda

celo dobro in ugledno mesto ter vabil od doma še druge za kruhom v tujino.

Tradicija na »taičland« je ostala med Slovenci, glad po kruhu, pohlep po sreči in denarju so se pridružili. Prišlo se je izseljevanje. Danes pa — bodi tako ali tako — je v Nemčiji do 20.000 Slovencev, na katere smo skoroda pozabili kakor malomarni starši svojih otrok. Za slovenske sinove tam preko zelene vode se še večkrat pobrigamo — časih prav sebično iz ljubezni do njihovih dolarjev — a bratje na severu so nam izginiti malo da ne iz spomina. Lepo in umestno to ni, najmanj pa še koristno slovenskemu narodu. Slovenci v Ameriki so precej dobro organizirani, do 195.000 jih je, imajo 14 slovenskih časopisov v 126.000 izvodih a Slovenci v Nemčiji so skoro brez vsega in se morajo boriti v vsakem posameznem slučaju, kar nam kažejo spodnje vrste.

Če govorimo o Slovencih v Nemčiji, mislimo vedno na one, ki prebivajo v rensko-westfalskem industrijskem okrožju. Naj sledi tu kratek oris njihovih razmer. Vsi podatki so iz neposrednega vira, torej čisto verodostojni. Vsem, ki so jih prispevali, bodi izrečena najsrčnejša hvala.

A. Nekaj zgodovinskega pregleda.

Ko je pripomogla nemško-francoska vojna nemški industriji posebno v rensko-westfalskem premožnem okraju do močnega razvoja, je poskusilo v 80. letih preteklega stoletja par sto Slovencev svojo srečo v Nemčiji. Kot izučene rudarje so jih takrat vsled velikega pomanjkanja delavcev takoj prijazno sprejeli in dobro plačali. Že po naravi žilavi in vzrasli v največjem pomanjkanju so se izkazali pred-

vsem Slovenci kot zelo sposobni za trdi in težki poklic v nemškem rudarstvu. Nemški industrijalci so spoznali dobre lastnosti slovenskega rudarja, zato so pošiljali v slovensko domovino nemške agente, ki jim je bil dodeljen vedno eden ali pa tudi več zgovornih Slovencev, da naberejo slovenskih rudarjev za nemške rudnike. Radi velikih obljub — prosta vožnja, obilen zaslužek, lepo stanovanje —, ki so jim jih dajali agentje in radi velike sprejemljivosti za nove in velike načrte, je zapustilo v 90. letih tisoče Slovencev, dostikrat z vsem imetjem, v posebnih vlakih svojo ljubo domovino, sinje domače nebo, prijazne griče in zelene vinograde in so prišli v deželo z daleč žarečimi plavži in visokimi dimniki, v okolico, ki v svoji hladnosti in brezčutnosti ni dala odmeva njihovi mehki naravi in njihovemu verskemu čutu. Včasih niso našli obljubljenih stanovanj, ampak so se morali s svojimi družinami nastaniti v barakah, ki so si jih stesali v največji naglici. Navadno so jim pa odkazali stanovanja — ne vedno najboljše — v delavskih kolonijah. Na tak način so ohranili Slovenci pogosto med seboj prisrčen stik tudi v tujini, so varovali radi skupnega bivanja svojstvenost in dali tudi s svojimi rutami, s svojimi naraodnimi pesmimi in s svojim lepim maternim jezikom celim cestam slovensko lice. Tako so se Slovenci naselili le v gotovih krajih, ki so dobivali zopet iz domovine novih naseljencev. Še do danes so se ohranile večje slovenske kolonije, tako n. pr. Hambornu, v Meerbecku pri Mörsu, v Gladbecku in v Osterfeldu. V drugih krajih bivajo več ali manj raztreseno skoraj po vsem rensko-westfal-

skem industrijskem okraju, n. pr. v okrožju Kecklinghausena, v Bueru, Gelsenkirchen, Wanne, Habinghorstu, Castropu, Dortmundu, Essenu, Borbecku, Oberhausenu, v Sterkerde, Gerthe, Hordelu itd.

Okoli l. 1900. je bilo gotovo 20.000, ki so narasli l. 1914. na 25.000. Tedaj je prišla pa vojna, ki je pobrala mnogo za boj sposobnih Slovencev; tako je korakalo n. pr. četka septembra 1914 čez 200 Slovencev z godbo in z več zastavami na kolodvor v Gladbecku, da odrinejo k svojim regimentom. Nekateri se niso nikdar več vrnili, počivajo v hladni tuji zemlji, drugi so ostali v domovini, mnogo vojaških žen se je polotilo potem tudi domotožje in tudi one so odrinile v slepi nadi na boljšo usodo in v upanju, da bodo lažje izhajale, nazaj domov. Tako je padlo število Slovencev do konca vojne gotovo na 12.000. Po končani vojni jih je mnogo zopet poiskalo svoje prejšnje delo, družine so se po večini zopet vrnile in še v zadnjem času jih poskuša na tisoče priti na Nemško, deloma da se rešijo bede v domovini, deloma pa tudi, da se na tak način umaknejo vojaški obveznosti, pogosto z zvijačo ip. s tem, da se izognejo obtožnim naredbam. Nemška država je namreč glede na stanovanjsko stisko in radi brezposelnosti navezala preselitev tujcev v Nemčijo na upotno dovoljenje, ki se pa prosilcu navadno ne podeli. Ako bi ne bilo te težave, bi imeli na Westfalskem sedaj še več Slovencev nego pred vojno; trenutno jih utegne biti tudi po celnitvi jugoslovanske konzulata v Düsseldorfu najmanj 20.000, ki bivajo v rensko-westfalskem industrijskem okraju. (Dalje.)

nala za vozovno službo. Slednjitje slabo vpliva kronična zatrapanost postaj. Naj tukaj razložim dotičnim blankarjem (slučaj pri Brodu in na progah do Karlova), kako ta zatrapanost nastaja. Zagrebački kolodvor je bil že leta 1914 premajhen, danes pa mora obvladati 2 in pol večji promet kakor takrat! Vozovi prihajajo v večjem številu kakor jih more zagrebački kolodvor obvladati, kolodvor se natrpa, treba je za razčiščenje ustaviti dotok: vozovi se na postajah pred Zagrebom naberejo. Kakor hitro se je kolodvor razbremenil, se dotok zopet dovoli — to je igra, ki se vedno ponavlja; t. j. periodična omejitev oziroma ukinitvenje prometa, razume se na škodo trgovskih krogov.

Ker nam zapirajo od časa do časa vrata iz povsem enakih razlogov tudi subotička, beogradska in sarajevska direkcija, mi pa njim in tudi južni, nagomili se »brutto«, kakor to imenuje železničar, kakor voda pred zaprtim jezo, zatrapanost se širi od postaje do postaje nazaj (da ne govorim o težkočah pri carini). Tu ne pomaga izdatno ne organizacija ne nadzor. To se seveda posebno pogosto dogaja ob času jesenske sezone, in posebno pri zagrebački direkciji, ker je to tranzitna direkcija za vse druge in se torej od vseh strani nanjo pritiska. Ako se vzame v konkretnem slučaju prošle jesenske prometne kampanje v obzir še mobilizacijo in demobilizacijo zaradi Karlovega puča, potem prevoz rekrutov ob času najjačjega prometa, potem zimске neprilike, je vsakemu razsodnemu človeku vzrok vseh teh neprilik jasen in zabavljanje odveč: To vse je kronična bolezen, ki neha lahko letos ali pa šele čez vrsto let, kakor bode ravno denarja na razpolago, da se vzroke s povečanjem železniških naprav odpravi; taka denarna vprašanja pa niso odvisna od vodstva žel. uprave. Ako se ničesar ne ukrene, se bode z rastočim prometom bolezen še poostrela! (Dalje.)

Politične novice.

Centralizirana socialna politika. — Belgrajska vladajoča čaarska skuša pomočjo raznih Ribnikarjev centralizirati razne socialno-politične zavode menda samo zato, da jih polagoma — zaduši. To nam jasno dokazuje praksa, ki so jo začeli zadnje čase izvajati pri »Državni Borzi Dela«. Več njenih podružnic v Sloveniji rapidno nazaduje, ker centrala mesto pobegljivih uradnikov noče imenovati novih, celjska podružnica je celo že dalje časa »prta«. Pa to gospodom še ni dovolj. Zadnje čase so ji začeli odtegovati tudi vsa denarna sredstva, vključ temu, da so ta na razpolago. Zavod je vsled tega zadolžen do grla in ne more kriti niti najnujnejših izdatkov, ki so neobhodno potrebni za redno poslovanje. Nočejo mu nakazati niti denarja za stanarino, tako da bo par podružnic v nekaj tednih najbrže poslovalo že na — cesti. Tako nam sistematično uničujejo to, kar smo ustvarjali tri leta s tako požrtvovalnostjo. Podobno se godi tudi drugim slovenskim socialnim institucijam, iz katerih se dviga zadnje čase vedno očitnejši smrad, ki je močno v zvezi z gg. Žerjavom, Ribnikarjem, Praprotnikom in družbo okoli A. Kristana. Več o vsem tem: Celotno sedanja ustava dodeljuje socialno politiko oblastnim samoupravam, zato se bomo poizkušeli centralizaciji, ki je identična z balkanizacijo, korumpiranjem in uničenjem, uprli z vso vehemenco.

Ameriško posojilo, o katerem poročajo listi že nad mesec dni, še ni podpisano. Proti posojilu z Blerovo skupino je nastopil po belgrajskih poročilih tudi Pašić sam, ki smatra konkurenčno ponudbo za ugodnejšo. Istotako tudi v parlamentarnih (večinskih) krogih niso posebno zadovoljni s pogoji posojila. Zato menijo nekateri, da ima skupina, ki jo v Belgradu zastopa polkovnik Ratz, še vedno upanje, da prodre s svojo ponudbo proti Blerovi skupini. Iz poročil belgrajskih listov je razvidno, da se opira ta skupina na radikale.

Politične razmere v Vojvodini in v Sremu. Znano je, s kako velikanskim navdušenjem so Vojvodinci in Sremci l. 1918. pozdravili zmagovito srbsko vojsko, ko je ta prekoračila Savo in Donavo ter stopila na klasična srbska tla. Vodilni politiki so takrat brez ozira na zagrebaško »narodno veče« kar na kratko proglasili tudi pravno ujedinjenje s Srbijo. Ko pa so se začele tudi v Vojvodini in v Sremu uveljavljati dotlej neznane belgrajske upravne metode, se je razpoloženje Vojvodincev začelo brzo hladiti. Danes piše belgrajsko »Videlo« o razmerah v Vojvodini sledeče: »Današnje prilike v Vojvodini in v Sremu napravljajo na inteligentnega potnika iz Srbije čuden vtis. Slika je nad vse žalostna. Ni treba biti ravno politik ali posebno bistroumen opazovalec, da se človek brzo prepriča, kakšen razkroj v vsem javnem življenju je povzročilo baš v teh pokrajinah pomanjkanje vsakega državnega programa in skrajna nesposobnost uradnikov. Nekateri radikalni rogovileži res da še vedno slikaajo tamošnje duševno razpoloženje v rožnatih barvah, in še danes radi govorijo

o »majki Srbiji«, toda vendar je dejstvo nepobitno, da srbska stvar izgublja v Vojvodini vedno bolj in vedno več, prav tako kakor tudi v Bosni in Hercegovini. Nezdovoljni so Hrvatje in tudi boljši del Srbov, da ne govorimo o tujerodnih nemških in mažarskih manjšinah.

Napad na Hrvate v Bihaču. Hrvatje so v Bihaču priredili primerno slavnost na pomen-dan Zrinjskega in Frankopana. Slavnost se je vršila dostojno in v najlepšem redu. Udeležili so se je Hrvatje in muslimani, med njimi tudi nekaj poslancev. Ko pa se je jel pomikati po mestu slavnostni sprevod, se velesrbi niso mogli več zdržati in so sprevod napadli dejansko. Poleg tega so poslali v Sarajevo in v Belgrad 56 brzojavk, v katerih so prosili vlado za pomoč. Rezultat vladne »pomoči« je bil, da je vlada takoj, brez nadaljnje preiskave, odstavila okrožnega načelnika v Bihaču, in celo vrsto Hrvatov zaprla. — V Bosni vladajo danes ravno obratne razmere kakor pred vojno. Prej so trpeli Srbi (Hrvatje to zanikajo, op. ur.), danes pa Hrvatje in muslimani. Maščevala se bo pa poslednja metoda ravno tako kot se je prva, in sicer ne nad Srbi in ne nad Hrvati, ampak nad državo.

Kaj »Dobrodelnost« dela.

Zdaj, ko smo odkrili veliko defraudacijo v »Dobrodelnosti«, je treba da pogledamo še dalje za kulise te nevarne institucije in vidimo, kaj se vse kuje in snuje pod to firmo in streho. Saj smo doslej preveč molčali! Javnost je »Dobrodelnost« premalo poznala, zato tudi podpirala.

Najprej bodi povedano, da mi dobrodelnosti ne vidimo samo v tem, da se reševati stisne v roko kronica ali tudi sto kron. Hladni računari hočejo »Dobrodelnost« presojati samo po mrzlih številkah, s katerimi naj bi se izkazala. Bodi jim povedano, da je za dobrodelnost treba ne samo številke, ampak najprej — srca. Mi razumemo dobrodelnost ne samo v denarni podpori, ampak v širjem in najširjem pomenu.

1. Predvsem je »Dobrodelnost« širila smisel za dobrodelnost. Pod »Dobrodelnostjo« smo imeli edino karitativno organizacijo Vincencijevo družbo v Ljubljani in po nekaterih krajih izven Ljubljane, vseh skupaj kakih 15 »konferenc«. »Dobrodelnost« je dala povod osnovanju Elizabetne družbe in »Škofijskega društva za varstvo sirot« s sirotiščem sv. Jožefa v Št. Vidu vred. Že s tem je »Dobrodelnost« veliko storila, ko bi nič drugega ne bila.

2. »Dobrodelnost« je priredila 27. sept. 1917 celodnevni »Dobrodelni shod« v Rokodelskem domu z mnogimi referati o vseh panogah dobrodelnosti. — Še v teku tega leta namerava prirediti drugi tak shod, a v večjem obsegu.

3. Širila pa je smisel za dobrodelnost mnogo tudi potom tiskala. Izšla je posebna »dobrodelna« številka »Vzajemnosti«, mnogo se je pisalo in navduševalo za dobrodelnost po »Bogoljubu«, in izdajali smo celo »Dobrodelno knjižnico«.

4. Potom »Dobrodelnost« se je zanesel smisel za dobrodelnost iz resta tudi na deželo. Vsa dežela naj bi bila prepletena z dobrodelnimi organizacijami! V vsaki župniji naj bi bil neki dobrodelni organ, saj so pomoči potrebni povsod! To je želja in vzor »Dobrodelnosti«. Uspehi našega prizadevanja doslej še niso taki, kakor bi si jih želeli. Vendar deluje po deželi že nad 50 dobrodelnih odborov ali odsekov. Kar pa se še ni doseglo, se še mora! »Dobrodelnost« hoče znova in z večjim podudarkom nadaljevati to delo, da se vsa dežela dvigne h karitativnemu delu, ker brez dobrih del — ni krščanstva!

5. »Dobrodelnost« je odprla dobrodelno pisarno. V tej pisarni se je pisalo, svetovalo in pomagalo vsem in vsakemu brez razlike, kdor je imel kako željo in se mu je sploh kaj pomagati moglo. Nešteta so pisma in prošnje, ki so se napisala v pisarni, posebno med vojsko; večinoma brezplačno. Tudi tisti, ki so pozneje našo dobroto tako grdo zlorabili, so prejemale usluge od naše pisarne. — dočim nekateri drugi »Dobrodelnosti« še nikoli videli niso, dokler je niso prišli osvajat za svoje politične namene!

6. Iz Dobrodene pisarne so se razpošiljale vsakovrstne dobre tiskovine: pisma vojakom v fronto, tolažilna pisma invalidom in svojem padlih, pridige zoper ostudno italijansko bogokletstvo, razne knjige, brošure, letaki itd. Kdor je hotel kaj dobrega razposlati, mu je pisarna postregla.

7. Dalje se je »Dobrodelnost« brigala za vsakojake siromake, pomoči potrebne. Predvsem za slepce. Že v Gradcu smo hodili obiskovat slovenske vojne slepce, zbirali zanje darove, jim pomagali priti do trafik in druge trajne preskrbe, skrbeli, da so se po vojski preselili v Ljubljano, da se je tu otvoril slepčevski zavod. »Dobrodelnost« je delala na to, da se je slepce oskrbela slovenska slepčevska pisava in se je napravila celo knjižnica v tej pisavi pisanih knjig.

8. »Dobrodelnost« je ustanovila poseben odbor za skrbstvo invalidov, ki se je

edini brigal za invalide, dokler ni te brige prevzela država, ker je prevelika, da bi jo moglo zmagovati kako društvo. Invalidom je izdala »Dobrodelnost« poleg denarne podpore posebno veliko obleke in obuvala.

9. Za vojne sirote se je zanimala »Dobrodelnost« prva in vzbujala pri drugih zanimanje zanje. Vzdrževala je tudi deklško vojno sirotišnico na Homeu, pozneje v Grobljah, dokler niso narasli izdatki tako, da jih ni bilo mogoče več zmagovati. Prodrlo pa je tudi vedno bolj prepričanje, da je najboljša za otroke dobra družinska vzgoja, in odtlej je Dobrodelna pisarna posredovala, da so se sirote oddajale dobrim družinam. Povpraševanje po sirotah je toliko, da niti ni mogoče vsem ugoditi.

10. Tudi za vojne vdove, te najbolj pozabljene reve, se je »Dobrodelnost« zavzela. Od vsega sveta zapuščene so si same osnovala svojo »Zvezo vojnih vdov in sirot« in ker niso imele nikogar, na kate-rega bi se oprle, so se zatele k »Dobrodelnosti«, ki jim je radevolje odprla svojo pisarno in jim gre na roko, kolikor more. (Dalje.)

Dnevne novice.

Dopošiljatev »Slovenca« ustavimo prihodnji teden vsem p. n. naročnikom, ki so prejeli pred tednom izpolnjene položnice, pa se doslej niso odzvali s plačilom naročnine. Te in vse cenjene naročnike vnovič opozarjamo, da se naročnina na časopise plačuje pri vseh časopisih vedno naprej.

Na vprašanja glede oglasov odgovarja naša uprava le tedaj, če je priložena znamka za odgovor. Poština je predraga, da bi imela uprava poleg zamude časa še stroške za poštino.

Imenovanje. Fran Poljanec, višji računski svetnik pravosodne uprave v Ljubljani, je imenovan za načelnika odseka finančnega ministrstva v Belgradu.

Ekspresna zveza po Donavi Belgrad—Dunaj. S 15. t. m. začno voziti ekspresni parniki belgrajskega broderskega sindikata preko Pešte in Bratislave na Dunaj in nazaj v Belgrad.

Akcija za ljudsko prosveto in naobrazbo. Bosanska pokrajinska uprava je poslala vsem županom poziv, da osnujejo v vseh krajih posebne odbore, ki bodo morali skrbeti, da se ljudstvo čim bolj mogoče izobrazuje.

Ali še ni dovolj? Nam vsem je še v živem spominu strašna nesreča, ki je doletela mesto Bitolj, kjer je eksplodirala municija in poglala lep del mesta v zrak. Danes pa smo prejeli iz Skoplja dopis, podpisan od več uglednih meščanov, iz katerega posnemamo, da preti ista, če ne še večja nevarnost tudi glavnemu mestu Južne Srbije, Skoplju. Na prostoru, nazvanem »Tahta-iličža«, ki je oddaljen od železniške postaje komaj 1 km, od proge pa komaj 20 metrov in od prvih skopljanskih hiš le kakih 50 metrov, se nahaja pod milim nebom razpadajoče skladišče še izza časa okupacije, kjer je shranjeno do 1000 vagonov topniške in pehotne municije. Če se ta municija slučajno (ali pa vsled zlobe) užge, preti mestu in prebivalcem silna nevarnost. A tudi za državne interese ni vseeno, kaj se dogaja v Skoplju, ker je Skoplje središče Južne Srbije. — To poročilo na prošnjo podpisanih Skopljanov drage volje priobčujemo, naše poslance pa prosimo, da tudi na to zadevo obrnejo nekoliko pozornosti.

Kovani denar po 10 par. Kakor se uradno naznana, velja 10 parski kovani drobiž še zmeraj za vplačilno in izplačilno denarno sredstvo, torej mora še nadalje krožiti v denarnem prometu.

Nov list. V Sarajevu bo začel izhajati nov delavski list »Radničko Pravo«. List bo izdajala »Strokovna delavska organizacija za Bosno in Hercegovino«.

Lakota v črni gori. Cetenjski list »Črna gora« poroča, da vlada v črni gori velika lakota. Ljudje se ponekod hranijo celo s travo. Draginja je zelo velika, zaslužka pa ljudje nimajo nobenega.

Obsojen notar. V Vel. Bečkereku je bil tamošnji notar Rajković obsojen na dve in pol leta ječe, ker si je pustil od vojaških novincev in jetnikov izplačevati velike vsote, češ da bo izposloval njihovo oprostitev od vojaške službe, oziroma osvoboditev iz ječe.

Senzacionalne aretacije v Banjaluki. V Banjaluki sta bila aretirana župan Hamdija Afgan in podžupan dr. Ivanišević, ki sta zapletena v razne tihotapske afere in zlorabe z občinskimi premoženjem.

Detomor. Orožnika France Vidic in Feliks Pokovec iz Savodenja sta aretirala v Hobovšah l. 1893. rojeno Franciško Mezek, katera je po daljšem obotavljanju povedala, da je 30. aprila povila dete moškega spola. Dete je zaspalo, Mezekova mu je nato prerzala z britvijo vrat in je pokopala v kleti. Umorjeno dete so izkopali; zakopano je bilo 15 cm globoko, obrnjeno z obrazom v tla in je imelo na vratu 7 cm dolgo, zelo globoko rano. Umorjeno dete so prenesli v mrtvašnico v Staro Oslico.

Nov telefonski tarif. Ministrstvo za pošto je izdelalo nov telefonski tarif. Po novi naredbi je država razdeljena na 4 telefonska okrožja. Prvo okrožje (računano iz Belgrada) tvorijo Bečkerek, Novi Sad, Sremska Mitrovica, Smederevo, Požarevac, Kragujevac, Kikinda, Sremski Karlovec in Indija. Na teh telefonskih progah stane razgovor treh minut 5 dinarjev. Drugo okrožje tvorijo: Sarajevo, Subotica, Sombor in Vinkovci. V tem okrožju stane navaden razgovor 8 dinarjev. Tretje okrožje: Skoplje, Zagreb, Niš. Razgovor stane 12

dinarjev. V četrto okrožje spadata Dalmacija in Slovenija. Razgovor: 15 dinarjev.

100.000 dinarjev globe je naložilo finančno ministrstvo skopljanski podružnici znane banke »Franko-Serbe« zaradi nedovoljene kupčije z devizami in valutami. Kdor pozna tesne zveze te banke, zlasti njene centrale v Belgradu, z odločilnimi vladnimi krogi, ne dvomi, da kaznen ne bo ali nikdar plačana ali pa bo priromala ta svota v banko nazaj pod kakšnim drugim naslovom.

Kolikoli je učiteljev v češkoslovaški republiki. Delni šolski svet je dovršil statistiko češkega učiteljstva na ljudskih in meščanskih šolah. Ob koncu leta 1921 je bilo 28.661 učiteljev in učiteljic, med temi 2452, t. j. 8,5 odstotkov obrtnih učiteljev.

Z nožem sunil je Andrej Kokalj v Palovčah Franceta Gašperina in ga na glavi težko poškodoval. Zato bo sedel 3 tedne v težki ječi.

Tatvine. Valentinu Šegatinu iz Loke je bila na sejmu v Kamniku ukradena kobila, vredna 6500 K. Šegatin je sam poizvedoval in našel kobilo v Štepanji vasi pri Ljubljani. — Francu Jamniku na Jesenicah je bilo ukradenih 900 kron. — Županu Josipu Hafnerju iz Škofje Loke je njegov hlapec poveril lesa in oglja v vrednosti nad 1000 kron in ga prodal.

SPOMENICA REŠKIH JUGOSLOVANOV.

Kraljevica, 13. maja. (Izv.) Danes je reška konstituenta, ki se nahaja v Kraljevici, prejela spomenico, katero je podpisalo 360 reških trgovcev in industrijcev jugoslovanske narodnosti. Ta spomenica protestira proti resoluciji italijanskih trgovcev in industrijcev in odklanja odgovornost za vse posledice, ako se italijanska akcija posreči. V spomenici se ugotavlja, da je ta druga spomenica podpisana v glavnem od Italijanov, da pa podpisov itak ni več kakor 84. Največ od njih je bilo prisiljenih podpisati spomenico. Večina reških trgovcev in industrijcev, tako zatrjuje spomenica, zaupa zakoniti vladi, ki se nahaja v Kraljevici in zahteva, da podvzame ta vse potrebne korake, da se konča sedanje neurejeno stanje na Reki.

Darujte za gladujoče v Rusiji!

Gospodarstvo.

g Državno vinarsko nadzorništvo za bivšo Kranjsko v Novemestu se je opustilo. Posle vinarskega nadzornika so prevzeli okrajni ekonomski uradniki pri okrajnih glavarstvih. Na te se je obračati v zadevah, ki se tičejo državnih trtic in vinogradništva v posameznih okrajih. Bivši vinarski nadzornik g. B. Skalicky je prevzel vodstvo državne kmetijske šole na Ormu pri Novem mestu in je strankam v strokovnih zadevah tudi še nadalje na razpolago.

g Žitni trg. Cene žitu so bile v Vojvodini sledeče: pšenica 15,80 K, ječmen 12 K, oves 11,80 K, kuruza 10,80 K, pšenična moka št. 0 21,50. — Cene so padle.

g Prepoved izvoza za govejo živino iz Češkoslovaške. Češkoslovaško ministrstvo za prehrano je prepovedalo radi pobiranja draginje izvoz goveje živine.

g Poljedelska razstava v Pragi. Med 13. in 17. majem se vrši v Pragi poljedelska razstava. g Stanje papirnatega denarja v Avstriji. V Avstriji je bilo v prometu dne 7. maja za 344,87 milijard Ka. — torej od prejšnjega izkaza za 1,82 milijard manj.

g Cene prašičev in konj na Dunaju. Cene prašičev na Dunaju so bile dne 3000 do 3200 Ka za kg žive teže, slabše vrste 2700 do 3000 Ka kg. — Cene konjem za klanje 650 do 1050 Ka kg žive teže. Posamezen vprežni konj lažji stane 150.000 Ka do 280.000 Ka, težji 500.000 do 900.000 Ka.

g Za prepoved izvoza jajc iz Mažarske. Mažarski trgovci z jajci so zahtevali, naj se prepove izvoz jajc iz Mažarske.

g Lesni trg v Italiji. V Trstu plačajo za les, ki se izvažja v Italijo, sledeče: jelova debla 175 do 210 lir kubični meter, jelove deske prvovrstne 280 do 320 lir, drugovrstne 180 do 200 lir, topolova debla 120—135 lir, topolove deske 235—275 lir, bukovne deske 320—375 lir, bukovne deske za pohištvo 395—445 lir, hrastove deske 795—950 lir, orehove deske 600—1185 lir, kostanjeve deske 300—320 lir kubični meter.

g Padanje češkoslovaške pivovarske produkcije. Pred vojno se je proizvajalo na Češkoslovaškem 13 milijonov hl piva, leta 1921 7 milijonov, a letos komaj 4 in pol milijone. Vzrok: visoka carina, visoke cene in visoka češka valuta.

g Proračun Poljske. Te dni je poljska vlada predložila parlamentu proračun za leto 1922—1923 dohodki 458 milijard poljskih mark, izdatki 591 milijard poljskih mark; deficit znaša 133 milijard poljskih mark.

g Angleški proračun 1922—1923. Za proračunsko leto 1922—1923 so dohodki na Angleškem proračunani na 910.775.000 funtov šterlingov, izdatki pa 910.069.000 funtov šterlingov.

g Gradba brodovja. Kakor poroča »Lloyd Register« se je zgradilo v prvih treh mesecih 1922 sledeče število ladij: Anglija 437 brodov s 2.235.998 tonami, Holandija 109 ladij s 258.240 tonami, Italija 96 ladij s 311.888 tonami, Francija 60 brodov s 286.255 tonami, britanski dominion 38 brodov s 49.534 tonami, Združene države 31 brodov s 136 tisoč 266 tonami, Švedska 28 brodov s 55.556 tonami, Japonska 26 brodov s 117.312 tonami, Danska 26 brodov s 61.738 tonami, Estonija 20 brodov s 6531 tonami, Portugalska 14 brodov s 5993 tonami, Španija 13 brodov s 54.707 tonami, Reka 9 brodov s 7859 tonami, Belgija 7 brodov s 17.313 tonami, Kitajska 7 brodov s 8170 tonami, Brazilija 1 ladja s 2170 tonami, Gvateja 1 ladja s 600 tonami. —

BORZA.

Curih, 13. maja. (Izv.) Berlin 1.80, Newyork 519, London 23.07, Pariz 47.325, Milan 27.30, Praga 10, Budimpešta 0.67, Zagreb 1.90, Varšava 0.13, Dunaj 0.0575, Ka 0.05875.
Berlin, 13. maja. (Izv.) Dunaj 3.155, Budimpešta 37.30, Milan 1518.10, Praga 556.30, Pariz 2634.20, London 1283.35, Newyork 288.38, Curih 5553.
Zagreb, 13. maja. (Izv.) (Neoficialni tečaj.) Berlin 23.25—23.75, Dunaj 0.755—0.7575, Budimpešta 8.935—8.9375, London 300, Praga 130.50—131, Pariz 620, Italija 360, dolarji 65.50—66.
Belgrad, 13. maja. (Izv.) Berlin 24, Budimpešta 9, Bukarešta 48, Italija 355, London 299, Newyork 69.75, Pariz 605, Praga 131, Švica 1300, Dunaj 0.76.

Štajerske novice.

š Prijet roparski morilec. V Podvincih pri Ptuj je bil umorjen in oropan pred več meseci neki Rosenfeld. Orožniki so ugotovili, da je Rosenfeld usmrtil in oropal že 13 krat predkaznovani sobni slikar Alojzij Polak. Dne 11. t. m. je pa Polak z nekim kmetom popival v neki gostilni v ptujski okolici in se odpeljal in oropati kmeta, s katerim se je peljal v Ptuj.

Orlovski vestnik.

IZLET V BRNO.

Izleta v Brno se udeležili po dosedanjih prijavah iz hrvaških dežel okrog 300 udeležencev. mnogi v narodnih nošah.

V častno predsedstvo slovanskega orl. tabora v Brno bo izbran ljubljanski knezoškof, prevz. g. dr. A. B. Jeglič.

Skupna stanovanja (deljena za oba spola) se že pripravljajo. "a skupno prehrano so na razpoložbo vojaške kuhinje. Tudi večje število privatnih stanovanj je rezervirano za Jugoslovane. Prevzviš. gg. škofje in starejši duhovniki bodo stanovali v lepem samostanu v Brnu in v Rajhradu.

Mednarodni plakat (po 1) dobe v kratkem okrožja in večji odseki (po 1). Manjše plakate (slovanski Orel) dobe vsi odseki brezplačno.

Državna železnica dovoljuje izletnikom v Brno polovično vožnjo od domače postaje do Ljubljane oz. Zagreba in nazaj (za isto pot) t. j. do skupnega odhoda in od njega domov. Ta olajšava velja od 5. do 20. avg. Izletniki kupijo doma cel listek, ga shranijo in dajo v Brnu potrditi navzočnost. Tak listek velja za povratno vožnjo do 20. avg.

Prijave ugodno potekajo. Več ugodnosti je že doseženih.

Od 15. maja dalje znaša celotna vsota za vse, ki se niso vsaj s prvim rokom (400 K) prijavili, 1300 K. Kdor se niti do 1. junija ne prijavlja (vsaj s 400 K), plača v celoti 1400 K. — Prijava pravčasno: 1200 K.

Samo vožnja za II. r. (Brno retour) velja 1150 K, za I. r. 2200 K. Hotelsko oskrbo plača vsakdo sam v Brnu; le naznanja ga naš odbor.

Vse informacije (o polnih listih itd.) bodo objavljene pravčasno. — Pripravljalni odbor J. O. Z. za Brno 1922.

Ljubljanske novice.

PREDAVANJE PROF. PREOBRAŽEN- SKEGA SE VRŠI DANES OB 10. URI DO- POLDNE V SLAVNOSTNI DVORANI VSEUČILIŠČA NA KONGRESNEM TRGU.

Ij Za gladujoče v Rusiji. Danes 14. t. m. se bodo zbirali po ljubljanskih ulicah prispevki za gladujoče v Rusiji. Prosimo občinstvo, da daruje vsak po svojih raz- merah v ta namen. 100 Din zadostuje, da

se reši eno človeško življenje. Kdor se ne čuti prisiljenega, da daruje že iz dolžnosti, ki nam jo narekuje ljubezen do bližnjega, naj pomisli, da so milijoni in milijoni oče- tov, sinov in bratov teh stradalajočih ruskih mučnikov morali umreti na goliških planja- vah, da so tako osvobodili nas iz avstrij- skega suženjstva.

Ij Odbor SLS za frančiškanski okraj ima važ- no sejo v ponedeljek, dne 15. t. m. v prvem nad- stropju Jugoslovanske tiskarne ob 8. uri zvečer.

Ij V šišenskem prosvetnem društvu pre- dava v ponedeljek 15. maja ob 8. uri zvečer v salonu gostilne Reininghaus, poleg Keršiča, gosp. J. Kogovšek s skioptičnimi slikami o te- mi: »Po ognjeniku Vezuvu zasuto in pozneje odkrito mesto Pompeji.« Vstopnina za ljudsko- šolsko mladino 2 K, za vse druge pa 4 K.

Ij Občni zbor slov. glasbenega društva »Ljub- ljane« se vrši v nedeljo dne 21. t. m. ob 11. uri dopoldne v društvenih prostorih (Ljudski dom, II. nadstropje). Dnevni red: Poročilo predsedni- ka, odbornikov in revizorjev; volitve; slučajnosti. — Odbor.

Ij Z univerze. Rektor prof. dr. Gregor Krek je 11. t. m. odpotoval v Prago, kjer se udeležuje I. državnega kongresa visokošolskih učiteljev kot delegat univerze. Rektorske posle vodi za časa njegove odsotnosti prorektor, g. prof. dr. Rikard Zupančič.

Ij »Akad. soc. pedag. krožek« priredi v ponedeljek dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer na moškem učiteljskem sestanku, na katerem pre- dava ga. Al. Štebijevec o temi: Žensko in otro- ško delo in socialni položaj žene nižjih slojev. Vabljeni vsi. — Odbor.

Ij Mednarodna razstava psov, rogovja in strelska tekma. Odborniki »Kluba ljubiteljev pitčarjev« in »Slovenskega lovškega društva« imajo v sredo 17. t. m. ob 8. uri zvečer v ho- telu »Slon« skupno posvetovanje glede teh pri- reditev. Vabimo na ta sestanek poleg odborni- kov tudi druge interese. — Odbor. (K)

Ij Policijska kronika. Stanko P. je v Lat- termannovem drevoredu ob tričetrti na 8. zve- čer kričal: »P... policaj, kje si, bom use zbuol- in res je privabil višjega stražnika Skočirja, ki ga je ljubeznivo povabil seboj na policijsko direkcijo, kjer je plačal 25 Din, ker je raz- grajal. S sodnijo bo imel korajžni Stanko tudi sitnosti. — Kontoristinja Mariji Bucek je bila ukradena zlata ura in verižica iz črnih koral v vrednosti 4000 K. — Policija je aretirala že večkrat predkaznovanega Slavka Loboda, ka- tera je poslala pekovka Moder iz Zagorja, pri kateri je služil, v Zagreb, da nakupi razno blago. Dala mu je v ta namen 4270 K. Vrnil se k Modrovni ni. Na policijski direkciji je pri- povedoval, da mu je bil denar v Zagrebu na kolodvoru ukraden. — Med Zidanim mostom in Ljubljano je bil v vlaku ukraden kovček Ivanu Franciču iz Subotice. Francič je oško- dovan za približno 6000 do 7000 kron. — V soboto jutraj je povozil tramvaj na Dolen- ski cesti 79 letno vdovo Marijo Zajc, katero so težko poškodovano prepeljali v bolnišnico. — Heleni Pustavrh je bilo ukradenih 6 zastav- nih listkov za zastavljeno blago v vrednosti 12.000 kron. Ko je Pustavrhova zapazila tat- vino, je v zastavljalnici poizvedovala in se je ugotovilo, da je tat, kateri je med tem že od- potoval čez mejo, zastavne listke prodal v za- stavljavnici nekemu uradniku za 1200 kron. — Neko nedeljo leta 1921. je bila izgubljena med Grosupljami in Ljubljano usnjena denar- nica z vtisnjenim zvonom, v kateri je bilo približno 9000 kron denarja. Policija je pa zdaj ugotovila osebo, katera je izgubljeno denar- nico našla in najdbó — prikrila. Ker policiji ni znan lastnik izgubljene denarnice, naj se zglašni na policijski direkciji v Ljubljani, soba šte. 17.

Ij Izgubljeno. Izgubila je včeraj neka delavka od bolnice do tobačne tovarne srebrno zapetno uro v usnju. Kdor jo je našel, se uljudno naproša, da jo proti odškodnini izroči v upravi »Slovenca«.

Socialni vestnik.

s Stavke v kovinski obrti na Češkem. Zveza čeških kovinarjev poroča: Stavkujoče delavstvo v

Pragi je imelo v sredo dopoldne dva shoda, in si- cer na Visočanih in Kralj. Vinogradih. Oba shoda sta bila jako dobro obiskana, dasi sta imela samo informativen značaj. Posvetovanja so se končala z mogočnim protestom proti postopanju podjetnikov kovinske industrije. Resolucija je bila soglasno sprejeta. — Dne 10. t. m. so bili po vseh podjet- jih nalepljeni razglasi, v katerih so obrtni vajenci vabljeni, da se do 15. t. m. prijavijo pri upravi zavodov. Če bi se ne priglasili, se jim grozi, da se razveljavi učna pogodba. Na ta razglas je treba pripomniti, da so delavske organizacije in zaup- niki hoteli prvotno pustiti vajence v zavodih in v tvornicah. A ker so se jim imele njih že itak majhne mezde že zmanjšati, so bili zaupniki in or- ganizacije prisiljeni izjaviti, da vajenci v zavodih vzdržati ne morejo. Zato se tudi vajenci pozivu ne bodo odzvali in ne bodo nastopili dela.

s Mezdno gibanje v poljski tekstilni industriji. Zadnji terek so se pričela pogajanja med organi- zacijami tekstilnih delavcev in tvorničarji. Delav- ci tekstilne industrije zahtevajo v mezdi 50 od- stotkov priboljška. Za sporazum med delavci in podjetniki se trudi ministrstvo za javna dela. — Tvorničarji ponujajo za 21 odstotkov izboljšane mezde, ki imajo stopiti v veljavo šele čez dva me- seca. Na to ponudbo so imele organizacije odgo- voriti v dveh dneh. Do danes nimamo še nobenih poročil, kako se je spor poravnal.

s Uradništvo solidarno z delavci. Načelnštvo osrednjega zastopstva strokovnih organizacij za- sebnih nameščenecv je konstatiralo na svojem shodu, ki se je vršil dne 9. maja v Pragi, da so v njem osredotočene zveze solidarne s stavkujočimi delavci kovinske obrti, da so pripravljeni njih boj podpirati ter je naročilo uradnikom v kovinski in- dustriji, naj si bodo v svesti svoje dolžnosti na- pram stavkujočim in naj se po tem tudi ravna.

Cerkveni vestnik.

c Školijska kronika. Premeščena sta bila Alojzij Tome, kaplan v Hinjah, za župnega upravitelja v Adlešiče in Jakob Miglič, kaplan v Dobrničah, za župne- ga upravitelja na Vrhu pri Sv. Treh kra- ljih. — V Julijsko Benečijo je odšel Franc Kovačič, kaplan pri sv. Petru v Ljub- ljani, in je nameščen za kurata v Matenji vasi. — Resigniral je Jožef Golmajer na župnijo Vače.

c Nočnim častivcem presvetega Reš- njega Telesa se naznanja, da je v torek od 9. do 10. ure skupna molitvena ura na čast sv. Paskalu, zaščitniku častivcev presvetega Zakramenta. Uljudno vabimo vse častivce, da se te molitvene ure gotovo udeležijo.

c Majniška akademija. Akademski Mariji- ni kongregaciji v Ljubljani vabita na majniško akademijo, ki bo danes 14. maja 1922 ob 16.30 v dvorani Akademskega doma. Spored: 1. Po- zdrav. G. univ. prof. dr. Fr. Ks. Lukman. 2. Leitner: Regina coeli. Moški zbor. 3. Katoliški inteligent in njegova cerkev. Tov. A. Štrukelj. 4. Premrl: Kraljica angelov. Dvospev. 5. Po- slanstvo mož. Tov. St. Gogala. 6. Nedved: Ave Marija. Samospjev. 7. Kako posega liturgija v naše življenje. Govori g. univ. prof. dr. Jos. Ujčič. 8. Hladnik: Večerni zvon. Moški zbor. — Vabljena katoliška inteligenca! — Načel- nika: Korošec V., Vovk A.

c Marijina kongregacija za može pri sv. Jo- žetu ima danes ob polštirih popoldne svoj redni shod pri oo. jezuitih. Polnoštevilno!

Prosveta.

pr Umetnostno-zgodovinsko vodstvo po Ljub- ljani. Umetnostno-zgodovinsko društvo priredi za

člane in po njih vpeljane goste vodstvo po Vran- tovi hiši na trgu sv. Jakoba, ki je najlepši spo- menik poznega rokoka v Ljubljani in po cerkvi Sv. Jakoba. S tem se odprva serija ogledov umet- nostno važnih spomenikov v Ljubljani in izven nje. Vodstva so združena s kratkim nagovorom, ki bo pojasnil pomen in kulturni milje dotičnega spomenika. V Virantovi hiši bo vodil g. Gaber, po cerkvi sv. Jakoba pa msgr. V. Steska, ki bo razložil tudi zgodovinsko topografijo okolice te cerkve. Vodstvo se vrši v torek dne 16. t. m. ob 3. uri popoldne. Sestanek udeležencev točno ob 3. uri pri Marijinem stebru na trgu sv. Jakoba.

pr Jugoslovansko akademsko glasbeno društvo »Mladost« iz Zagreba v Sloveniji. Ka- kor je bilo v naših časopisih javljeno, priredi to glasbeno društvo jeseni veliko koncertno turnejo na Francosko in Angleško, kjer priredi več vokalnih koncertov v raznih univerzitet- nih mestih. Pred nastopom te turnee hotelo pa je društvo prirediti začetkom maja manjšo turnejo v Belgradu in Voivodini, a je to svojo namero opustilo, ker se vrše nekako v istem času tudi koncerti Glasbene Matice v Belgra- du, Zemunu, Novem Sadu, Subotici in Saraje- vu. Sklenilo pa je društvo, da v nadomestilo oni turneji po Voivodini priredi 3 koncerte v Sloveniji in to v Ljubljani, Celju in Mariboru. Koncert v Ljubljani se vrši 22. maja, nakar za danes opozarjamo vse naše občinstvo. (K) pr 700 letnica padovanskega vseučilišča. Vse- učilišče v Padovi praznuje od 13. do 17. t. m. sedemstoletnico svojega obstoja. Vrše se razne slav- nosti.

Turistika in sport.

Ilirija zagreb — Ilirija Ljubljana. Danes se vr- ši na prostoru Ilirije nogometna tekma Ilirija Za- greb — Ilirija Ljubljana. Zagrebška Ilirija je izra- zito borbeno moštvo, velike vztrajnosti in poirtvo- valnosti, toda brez osobite kombinacije. Ljubljan- ska Ilirija je nasprotno mehko moštvo s kombina- cijsko igró in večjimi tehničnimi vrlinami. Razlika v načinu igre obeta zanimivo tekmo. Po formi na papirju je verjetna zmaga domačih, toda le z majhno razliko golov. Večji score bi dosegli do- mači le, ako bo v napadalni vrsti večja prodorna sila, kakor v zadnjih tekmah in ako bodo v stanu diktirati najhitrejši tempo. Za Ilirijo je tekma proti zagrebški posestirni poslednji večji trening pred gostovanjem v Grazu. — Pričetek ob 17. uri. — Med odmorom se vrše lahkotatleške tekme v teku. — Tekma se vrši ob vsakem vremenu. (K)

Hermes — Ilirija rez. Prvenstvena tekma Hermes — Ilirija rez. se vrši kot predigra tekmi Ilirija — Ilirija. Začetek ob 15. uri. Hermesu je si- gurno prvenstvo 2. razreda za 1921—1922 in s tem napredovanje v 1. razred. Nahaja se v prav dobri igri, goji izrazito kombinacijsko igró. Rezerva Ilirije mu bode enakovreden nasprotnik, ako bo mo- gla nastopiti v kompletini sestavi. V nekaterih ozi- rih bo ta tekma morda lepša od igre Ilirija — Ilirija. — V slučaju slabega vremena se prvenstve- na tekma Hermes — Ilirija rez. ne vrši. (K)

Slavija — Ilirija II. Ob tričetrti na 14. uro igra Slavija na igrišču Ilirije trening tekmo proti II. moštvo Ilirije. Igra se le ob ugodnem vremenu. (K)

Pozor trgovci — kraljeva poroka se bliža. Za ta izreden slučaj je tvornica »Ica- rus« izdelala umetniško izdelan relief kra- lja in kraljice. Opis reliefa je razviden v današnjem oglasu. Ker naši potniki ne mo- rejo obiskati v tem kratkem času vseh p. n trgovcev Jugoslavije, je tvornica »Ica- rus« razposlala na vse trg. zbornice vzor- ce na ogled. Razpošilja se najmanje 1 gros (12 ducatov) poštne prosto in to samo po poštne povzetju. Ako bi prejeta bla- go in cena ne ugajala in se v treh dneh po prejemu trdki vrne, se že plačano vsoto in ev. stroški stroški povrnejo. S tem je dana možnost vsakemu trgovcu, da lahko brez vsakega rizika naroči 1 gros ne da bi videl vzorec. Pri eventualnih naročilih 5 grosov je 5 %, pri 10 in več grosov pa 10% popusta. Z ozirom na kratek čas do poroke se lahko naroča tudi telegrafski na »Icarus« Ljubljana 7. Glej današnji in- serat. (1850)

Kuharica ali starejša služ- kinja

v kuhli izvežbana, pridna in po- štena, se takoj sprejme v Zidani most, proti mesečni plači 800 K k dva- ma osebam in ima ista tudi vsa hišna dela opravljati. Služba je lahka in stal- na. — Potne stroške povrnemo in imajo samo starejši moči z dobrimi spričevali prednost. Predpogoj je osebna predstavi- tev. — Ponudbe za takojšnji nastop pod: »Kuharice na upravo »SLOVENCA« v Ljubljani. 1847

Sprejme se boljši kolarski pomočnik.

Poizve se: TRNOVSKA ULICA šte. 25. Ljubljana. 1857

PRODAJALKA išče mesta

v trgovini čerljev, manufakture ali slični. — Govori hrvaški, slovenski in nemški. — Naslov pove uprava »SLO- VENCA« pod šte. 1869.

Več stavb. polirjev

za takojšnji nastop išče e trvdka Jaroslav Breuer, LJUBLJANA Vojaška ulica 16.

Iščem SOBARICO.

Miklošičeva cesta št. 16, II. nadstr. 1803

ŠOLA UNIVERZAL

Išče prvovrstnega moškega krojača kakor tudi special. moške delavce za stalno na- mestitev. Dalje išče diplomirano šiviljo, ki bi se je odstopil v samostojno vodstvo damski salon v večjem mestu Dalmacije. Natančnejša pojasnila v veliki dvorani »Narodnega doma« med delom v šoli.

Sprejme se: več samostojnih pomočnikov

slikarske stroke. Stalno delo, dobra plača. FR. P. STARE, slikarski mojster, LJUBLJANA, Florijanska ulica šte. 16.

Trgovskega učenca

poštenega, zanesljivega, kateri ima vese- lje do trgovine, z boljšo izobrazbo spre- jme takoj v trgovino mešanega blaga Friderik Teržan v Šošanju, Slovenija.

Morska trava za madroce

v vsaki množini se dobi najceneje pri: SEVER & KOMP. :: Ljubljana, Wolfova ulica šte. 12. 1861

Smrekove in jelove hlode

kupim takoj v vsaki množini in debelini v dolžini od 4 do 16 metrov. — IVAN ZAKOTNIK, mestni tesarski mojster, parna žaga, Ljubljana, Dunajska cesta šte. 46. 1780

Večjo množino posekanega, subega smre- kovega

LESa v hloilih borovih desk radi bolesni takoj prodam. Vprašati: Hotel »SLON«, soba 73.

Naprodaj ponizki ceni:

2 postelji, 2 nočni omariči, velika omara za obleko, mala omara za obleko. Poiz- ve se: Glince št. 82 pri Viču. 1814

Ali ste že poslati naročnino?

Naprodaj je v prometnem mestu na Štajerskem zelo dobro idoča trgovina z meš. blagom

z vsem inventarjem in pražarno s stroji. Istotam je tudi lepo stanovanje z vsemi mobilijami. Ponudbe pod: »Prilika« na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 1821

Denar si prilhanite,

ako kupite namesto registrirane blagajne

„Martin“ kontrolno blagajno

Ceniki na razpolago pri: »Triglav« d. z o. z. LJUBLJANA :: Krekov trg 10.

Iščem mesto ŠTEPARICE.

Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1858.

Perfektna, poštena soba-rica išče mesta

na letovišču. — Cenjene ponudbe na upravo Slovenca pod »Sobarica 1810c.

Pavola za pletenje v raznih barvah svila

za vezenje, šivanje in obšivanje gumbic. Zastopsto in tovarniška zaloga Demšar & Osenar Ljubljana, Kolodvorska ul. 35.

Kraljeva poroka

se vrši 1. junija 1922. Za to svečanost izdelala je naša tvornica umetniški relief kralja in kraljice, ki je lep okras vsaki hiši. Relief služi kot spomin na kraljevo poroko in naj ne manjka v nobeni družini. Cena je primerno nizka. Relief je imitacija kovine v raznih nijansah ovalnost, izdelan kot nastavek za omare; pripraven je pa tudi za obešanje na steno, zakar je napravljena zlato-rumena vrstica in sredi (vrhu) iste jugoslovansko-romunska pentlja kot simbol poroke.

Ta krasno in umetniški izdelan relief se dobi od 20. maja dalje v vseh boljših galante- rijskih trgovinah Jugoslavije. (Naročili so ga tudi rumunski trgovci v velikem številu.) Nabavite si vsi ta redek in lep spomin z željo

Živel Nj. Vel. Kralj in njegova nevesta!

„ICARUS“, tvornica igrač, Ljubljana 7.

P. n. trgovce opozarjamo na današnji članek pod dnevnimi vestmi.

Slamnike in klobuke: Razno perilo :
vseh vrst sprejema v beljenje, barvanje
in preoblikovanje.
J. ŠTEMBERGER :: Ljubljana,
Dunajska cesta št. 9, drugo dvorišče.

Stavb. podjetje And. Černe,
LJUBLJANA, Linhartova ulica 9,
sprejme takoj pod ugodnimi po-
goji samostojnega

stavbenega tehnika
in stavbenega polirja
tudi samostojna moč.

za dame, gospode in deco priporoča trdka
A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 10.

KUPI SE
mala HIŠICA ali VILA
v dobrem stanju, z vrtom. — Ponudbe z
navedbo cene pod: »E. K.« pošto ležeče
Stražišče pri Kranju. 1772

Kupim ali vzamem v najem
TRGOVSKI LOKAL
po možnosti združen z gostilno (s konce-
sijo) v večjem kraju na deželi. Ponudbe
na: Franjo S. HROVAT, Celje-Gaberje 75.

Kolesa
avtomobil, deli in oprema
pnevmatika
najceneje na drobno
na debelo

J. Gorec,
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 14.
Lastne garaže in delavnice.

Tudi Vi se boste prepričali,
da je v Vašo korist, ako
naročite najprej bogato
ilustrirani katalog trdke
H. SUTTNER
(Imetnik Henri Maire)
v LJUBLJANI št. 2
preden se odločite za na-
kup. Ta katalog Vam bo
svetoval resnično dobre
ure special. znamke „IKO“
iz lastne tvornice v Švici
kakor tudi druge dobre
žepne ure, zapestne ure,
svetilne in stenske ure,
veržice, prstane, zapest-
nice, uhane, namiz. orodje.
Dajte: Krstina in birmen. darila
in vso slatino in srebrnino:
pa tudi porabne predmete, ka-
kor škarje, nože, britve, lase-
strizne in brivske stroje, doze
za tobak, avdicice in smodke,
stokloze, prizigalnike, de-
narnice kupite dobro iz ceno-
viri trdki

H. Suttner
lastnik
Henri Maire
v Ljubljani 2

SVETLO-KOPIRNE ODTISE
(PAVZE) STAVBNIH, STROJNIH I. DR. NACRTOV, POZI-
TIVNE IN NEGATIVNE, V POLJUBNI VELIKOSTI IN
NAKLADI

KLISEJE
ZA ENO- ALI VEČBARVNI TISK, V POLJUBNIH OBLI-
KAH, ZA VSE VRSTE TISKA OD PREPROSTE DO NAJ-
FINEJSE

FOTO-LITOGRAFSKA DELA
PO NAJMODERNEJŠEM NAČINU, IZVRŠUJE V KRATKEM
ČASU IN PO ZMERNIH CENAH

JUGOSLOVANSKA TISKARNA
LJUBLJANA

Zahvala.
Za prisrčne dokaze sočutja ob bridki in nenadni izgubi
našega iskreno ljubljenega očeta, gospoda

Mihaela Ovseneka

se tem potoma najprisrčneje zahvalujemo. Posebej se še zahva-
ljujemo pred. duhovščini, pevcem društva sv. Jožefa za ganljive
žalostinke, dalje vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, ki so
tako mnogobrojno spremili blagega pokojnika na njegovi zad-
nji poti.

Tržič, dne 11. maja 1922.

ZALUJOČA RODBINA OVSENEK.

**Gospodična, po možnosti otroška vrtna-
rica, se išče takoj za Bled.** Ponudbe pod »Vrtnarica 1824«
na upravnishvo »Slovenca«.

Josip Neškudla,

Jablone nad Orlicam 86, Čehoslovaška.

Tovarna cerkvenih paramentov, raznovrstnih zastav
in cerkvenega orodja. — Priporoča se prečastiti du-
hovščini za dobavo vseh v to stroko spadajočih pred-
metov kakor: mašne plašče, pluviale, dalmatike,
cerkvene in društvene zastave, kepi, monstrance,
svečnike itd., sohe, križeva pota v poljubni izvršitvi
in ceni. — Solidnost trdke jamčijo nebrojna po-
hvalna pisma in 110 letni obstoj firme.

Vsi cerkveni predmeti so carine prosti. — Na vsa
vprašanja takoj odgovori ali predloži vzorce
J. NESKUDLA, Ljubljana, hotel „Tratnik“.

ZA PLESKARSKA IN LICARSKA DELA

SE NAJTOPLEJE PRIPOROČA SLAVNEMU OBČINSTVU IN
PREČASTITI DUHOVŠČINI

TONE MALGAJ

PLESKAR IN LIČAR :: LJUBLJANA :: KOLODVORSKA ULICA 6

Večje industrijsko podjetje v prijaznem kraju na deželi

išče 2 samostojna knjigovodji

ter obenem korespondenta, zmožna slovenščine in
nemščine, po možnosti tudi srbohrvaščine. — Za sta-
novanje je preskrbljeno. — Reflektiramo samo na
resne in dobre moči. Plača po dogovoru. Mesto trajno.
Sprejememo tudi za to delo event. samostojne ženske
moči. — Ponudbe s sliko, prepisi spričeval in referen-
cami pošljejo naj se na upravnishvo »Slovenca« pod
šifro: »200/1854«.

RAZPIS.

Pokrajinska Monopolska Direkcija v Ljubljani

razpisuje na dan 19. junija 1922 ob 11. uri dopoldne

ponudbeno dražbo

za dobavo sledečega materiala za tobačno tovarno v Ljubljani:
škrab, alikantna slama, slama za ustnike, motvoz, špirit rektificiran,
lepenka valovita, žičniki, etikete za smodke, škrobni sirup, štoraks,
mast tavotna, mlo pralno, olje cilindrsko in strojno, petrolej, sveče,
vžigalice, kontrolni listki, cement, šamotna opeka, bencin, lepenka,
ogljje, metle ter omela (Bartwische).

Natančnejši podatki so objavljeni v »Uradnem listu« ali pa se dobe v
EKONOMJI TOBAČNE TOVARNE V LJUBLJANI.

UGODNA PRILIKA!

Pozor gostilničarji in vinotržci!

Vsled opustitve gostilniškega obrta je naprodaj:

**večja množina vinskih sodov, 2 ledeni omari
i sesalnica s ceo, aparat za pastereziranje
piva, aparat za napolnjevanje piva v stekle-
nice, razna kuhinjska, gostilniška in jedilna
posoda, medene pipe, gostilniška oprava itd.**
Polzoe se v pisarni Sv. Petra nasip št. 27.

Jetika!
Strokovni zdravnik
za pljučne bolezni
dr. Pečnik ordinira
z izjemo torka in
petka v št. Jurju ob
juž. ž. Kupite tudi
njegove tri knjige
Navodila, kako do-
zdravja priti ozdraveti.

Tovarna
Jos. Reich
Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Šelenburgova ulica 4.
Barva vsakovrstno blago. :: Ke-
mično čisti obleke. :: Svelolika
ovratnike, zapestnice in srajce.
Podružnice: MARIBOR (Gospiska
ulica 38), NOVO MESTO (Glavni
:: trg), KOČEVJE št. 39. ::

!!! AUTO !!!
BENCIN PNEUMATIKA
OLJE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNE
Le prvovrstno blago in delo po solid-
nih cenah nudi
JUGO-AUTO d. z o. z. v Ljubljani.

Otroški vozički
dve kolesa, živalni stroji, pneumatika za
dvokolesa, motorji in vsakovrstni deli
najcenejše v veliki izbiri. Cene na za-
htevo. — Tovarna »Tribuna« Ljubljana,
Karlovska cesta 4 — Zvonarska ulica 1.

Kovina za tečaje
(Lagermetall)
znamka „GLOBE“.
Superior- cinkovno
belilo
v originalnih zabojih po 50 ki-
logramov na debelo pri
Braća Rosenfeld
Subotica. — Telefon 123.
Zahtevajte ponudbe!

**Prodaj: 2 KONJA, več
vozov in klepar. orodje.**
ŠT. VID nad LJUBLJA-
NO h. št. 20. 1807

Kupijo se **bukova DRVA**
v večjih množinah, v prvi vrsti suha in
zdrava, brez okroglega lesa, 1 m dolga in
razni trami, franko vagon. Ponudbe na
upravo »Slovenca« z navedbo zadnje cene
pod šifro: »ZDRAVA DRVA«. 1805

Naprodaj je v sredini mesta
trinadstropna
TRGOVSKA HIŠA
pripravna za vsako obrt. Več po-
ve MAKS ŠKODA, Novo mesto.

Po najvišji ceni prevzame na vsaki po-
staji in plača takoj
**smrekov in jelov brušni
LES, kostanjev LES
! hrastove HLODE. !**
FRANC KUPNIK,
Podplat pri Rogatcu. 1780

Umetni led

**Mesnega oddelka, Gospo-
darske zveze' v Ljubljani**

V ploščah po 11 kg.

Dnevna produkcija 2000 kg.

Plošča ledu Din. 13'--.

Večjim naročnikom dostavljamo
led vsako jutro na dom.

Popolnoma varno naložite svoje prihranke v

Uzajemni posojilnici v Ljubljani r. z. z o. z.

(poleg nunske cerkve).

Hranline vloge se obrestujejo s

4%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka. Hranline vloge se lahko
vplačujejo potom poštnoček. urada, vlagateljem so položnice brez-
plačno na razpolago. Posojila na zemljišča, zaznambo na službene
prejemke, proti poroštvo l. t. d.

Šola Univerzal

za splošni kraj in šivanje oblek in perila

otvarja na zahtevo II. TEČAJ POUKA.

Opozorjamo spoštovane gospe in gospodične, da se
potrudijo posejiti šolo, kjer se lahko informirajo pri
učenkah in si ogledajo delo. — Vpisuje se pri gg.:
F. URBANC, I. KOSTEVC, trgovina, in v papirnici
I. BONAC ter vsak dan v šoli v veliki dvorani
»NARODNEGA DOMA« V LJUBLJANI.

Fabrika kože Niške trgovačke banke v Nišu išče

4 usnjarske pomočnike za oddelek izdelovalnice
4 usnjarske pomočnike za oddelek lužnice —
(Zurichterei) (Ascherei).
Plača po sposobnosti. 1860 Nastop službe lahko takoj.

Katran

karbolnej

lesni cement

strešna lepenka

Stukatorno trstje, apno, gips, portland- in romancement,
opeka, traverze, betonsko železje, šamotna opeka in moka.

„Gradivo“

trgovačko društvo, Zagreb, Bogovičeva 3.

Telef. 5—55.

Brzojavi: GRADIVO.

Združeni stavbeniki, Ljubljana

Poštni predal št. 70 Telefon št. 103, 180, 256, 447, 527

**Projektiranje in izvrševanje vsakovrstnih
zgradb do največjega obsega**

Na razpolago prvovrstni strokovnjaki in praktiki
Bogata oprema z gradbenim inventarjem

Špecialisti za železobetonske konstrukcije

Morsko kopališče
Baška na Krku

Sezona od 1. maja do 30. septembra.

Vse informacije daje

Ante Tudor,
lastnik hotela „Velebit“

Salama

Mesnega oddelka „Gospo-
darske zveze“ v Ljubljani

je pravkar dozorela.

Izdelek je prvovrstnega okusa.

Razprodaja počenši s 15. majem

kg po Din. 64'--.

V poštnih zavitkih od 5 kg dalje.

Lepota

kože obraza, vratu, rok, kakor trdi le-
pa rast las se zamore doseči samo s
razumnim negovanjem. Tisoč priznanj,
je dospelo že od vseh dežel sveta za
lekarnarja Feller.

»Elsa« hitljno močno mlo, najbolje
i blago, najfinejša
»molepote«, 4 kosi
z zamotom in poš-
tino 120 K.

»Elsa« pomada za
obraz odstrani vsa-
ko nečistost kože,
solčne pege, zaje-
dance, gube i. t. d.
2 porcelan. lončka
z zamotom in poš-
tino 80 K.

»Elsa« Tanochina pomada za rast las
krepi kožo glave, prepreči izpadanje,
lomljenje in cepitev las, zapreči prhlje
in prerano osivelost i. t. d. 2 porcelan.
lončka z zamotom in poštnino 80 K.
PRODAJALCI ako naroče najmanj 12
kosov od enega predmeta dobijo popust
v naravi.

Razno: Lilično mleko 24 K; masilo za brke 10 K;
najnovjši Hoga-puder dr. Klugera v vel. origi-
nat. skatljah 40 K; najfinejši Hoga zobni prašek v
patent. skatljah 40 K; puder za gospe v vrečkah
3 K; zobni prašek v skatljah 12 K; v vrečkah
3 K; Sachet dišava za perilo 12 K; Schampoon
za lase 8 K; rumenilo 12 listkov 48 K; najfinejši
parfem po 48 in 60 K; močna voda za lase 40 K.
Za te razne predmete se samot in poštnina ra-
čuna posebej.

Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica donja,
Eisatrg 134, Hrvatsko.

DVOKOLESA, OTROŠKI VOZICKI, ŠIV.
STROJI, PNEUMATIKA in STROJNI DE-
LI v veliki izbiri. Sprejemajo se v po-
polno POPRAVO dvokolesa, otroški vo-
ziki, šivalni in razni drugi stroji. —
»TRIBUNA« tovarna dvokoles in
otroških vozičkov,
Ljubljana, Karlovska cesta 4, Zvonarska
ulica 1. — PRODAJALNA: Stari trg 28.

Pripravno poslopje ali stavbena parcela

za malo tovarniško poslopje na Glincah ali v bližini državnega
kolodvora se takoj kupi. — Ponudbe se prosi pod šifro:
»INDUSTRIJA 1826« na upravnistvo Slovenca.

Velika eksportna družba v Ljubljani
išče

strokovnjaka klavca za perutnino

po francoskem načinu. Tozadevne ponudbe pod šifro:
»PERUTNINA 1845« na upravnistvo Slovenca do dne 20. maja 1922.

Jadranska banka - Beograd.

Delniška glavnica: Din 30,000.000'—. Rezerva: Din 15,000.000'—.

Podružnice:

Celje, Cvetar, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: Jadranska.

Afilirani zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland Street

New York City

Najboljši so pravi AMERIKANSKI in angleški

SINGER-šivalni stroji

Singer-igle
in
nadomestni deli.

LASTNA
MEHANIČNA
DELAVNICA

Singer-olje
sukanec
svila itd.

PRODAJA
NA
OBROKE

— Singer-šivalni stroji Bourne & Co New York —
CENTRALA za kraljevino SHS Zagreb, Marulićeva 5. — Podružnice:
LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA 3,
Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar, Brod n/S, Su-
botica, Novi Sad, Maribor, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrov-
nik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje, Veles, Bitolj, Kragu-
jevac, Zajetar i Stip. — Zastopstva so v vseh večjih krajih.

Underwood

pisalni stroji so najboljši

Zahtevajte ponudbe!

Izdaja konzorcij Slovenec.

THE REX Co.

LJUBLJANA

Tel. 268 - Gradščice št. 10 - Tel. 268

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.

Opalograph

razmnoževalni aparati so svetov-
noznani

Zahtevajte ponudbe!

jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.